

Imtis šilumos taupymo gali kiekvienas

Kokios priemonės leidžia sumažinti šilumos energijos vartojimą daugiabučiuose namuose, o kartu – ir išlaidas šildymui? Šis klausimas gyventojams tampa svarbus kiekvienais metais, kai prasideda šaltasis sezonas.

„Litesko“ padalinių „Marijampolės šiluma“ ir „Vilkaviškio šiluma“ vadovas Juozas Bartaškevičius įsitikinęs, kad šilumos taupymui daugiabučiuose namuose nebūtinos didžiulės investicijos, mažinti suvartojimą butuose įmanoma ir paprastomis priemonėmis.

Šilumos tinklai – efektyvūs

„Litesko“ skaičiavimu, per šilumos ūkio nuomos metus bendrovė nuostolius Marijampolės miesto šilumos trasose sumažino iki 18 procentų, Vilkaviškyje – iki 17 procentų. Pagal šilumos tinklų efektyvumą šie miestai beveik pasivijo Skandinavijos valstybes, kurių tinkluose prarandama iki 12 proc. šilumos.

Marijampolėje tinklų papildymas termofikaciniu vandeniu buvo sumažintas nuo 58 iki 18 tūkst. kubinių metrų per metus, Vilkaviškyje – nuo 11 iki 0,4 tūkst. kubinių metrų per metus.

Marijampolėje kuro sąnaudos šilumos gamybai mažėjo nuo 98 iki 89 kg naftos ekvivalentu/MWh, Vilkaviškyje – nuo 97 iki 92 kg naftos ekvivalentu/MWh.

„Litesko“ investavo ir į šilumos gamybą iš biokuro, kuris yra gerokai pigesnis už gamtines dujas. Šiuo metu bendrovė iš vietinio kuro Marijampolėje pagamina virš 75 procentų, Vilkaviškyje – daugiau kaip 82 proc. tiekiamos šilumos.

„Drąsiai sakau, kad Marijampolė ir Vilkaviškis šiandien turi modernų šilumos ūkį. Tiek mūsų šalies, tiek užsienio energetikai sutaria, kad Lietuvoje šilumos tinklai yra tarp efektyviausių Europoje. Dabar didžiausias šilumos švaistymas vyksta ne tinkluose, o senos statybos daugiabučiuose, kuriuose gyvena didžioji dalis miestiečių. Taigi, problemą reikia spręsti namuose. Tai nėra tik Marijampolės ir Vilkaviškio bėda, tokia pati situacija daugelyje Lietuvos miestų“, – sako J. Bartaškevičius.

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos duomenys rodo, kad šilumos suvartojimas senos statybos namuose yra net iki devynių kartų didesnis nei naujuose daugiabučiuose. „Akivaizdu, kad galimybių šilumos taupymui būtent senuose daugiabučiuose tikrai yra“, – įsitikinęs J. Bartaškevičius.

Namų viduje – administratoriai

„Litesko“, kaip ir kitos šilumos tiekimo įmonės, yra atsakinga už šilumos energijos tiekimą iki pastatų įvadų, o namų vidaus sistemomis rūpinasi daugiabučius administruojančios įmonės.

„Tiesa, turime ilgametės darbo patirties ir daugiabučių viduje, todėl gerai žinome pagrindines bėdas“, – sako J. Bartaškevičius.

Anot jo, gera žinia yra ta, kad siekiant efektyviau vartoti šilumą, nebūtina renovuoti visą daugiabutį. „Tenka dalyvauti energetikos konferencijose, kuriuose nuolat kartojamos panašios mintys. Ir Lietuvos, ir užsienio energetikai pripažįsta, kad sutvarkius namo vidaus šildymo ir karšto vandens sistemas galima sutaupyti iki 20 procentų išlaidų šildymui“, – teigia J. Bartaškevičius.

Skaičiuojama, kad tokių rezultatų galima pasiekti baigus automatizuoti šilumos punktus ir subalansavus visas vidaus šildymo ir karšto vandens sistemas, įrengus individualią apskaitą ir reguliavimą.

„Sulaukiame gyventojų, besidominčių šiais darbais, tačiau tai – nebe šilumos tiekėjų daržas. Gyventojai, norintys taupyti, turėtų kreiptis į jų namų administruojančią bendrovę“, – sako J. Bartaškevičius.

Administratorių funkcija – analizuoti, kodėl namas suvartoja daug šilumos, ir apie priežastis informuoti gyventojus. Būtent administratoriai yra atsakingi už šilumos taupymą namo viduje, tolgų visų pastato patalpų šildymą ir karšto vandens tiekimą.

Namų administratoriai turi galimybes atlikti šilumos suvartojimo auditą namuose, atlikti termovizines apžiūras, kurių metu aiškinamasi, pro kurias namo vietas prarandama daugiausia šilumos. „Programėlių, leidžiančių nustatyti, kur patiriama didžiausi šilumos nuostoliai, šiandien jau būna ir kai kuriuose išmaniuosiuose telefonuose“, – sako J. Bartaškevičius.

Taupymo priemonės butuose

Gyventojai, nusprendę švaistyti mažiau šilumos, pasiekti rezultatų gali ir savo jėgomis – įgyvendinę paprasčiausias taupymo priemones butuose.

„Tarp pagrindinių taupymo priemonių, kurias butuose jau yra įgyvendinę didelė dalis gyventojų – pakeisti senus langus šiuolaikiniais, įstiklinti balkonus“, – vardija J. Bartaškevičius.

Anot jo, ruošiantis žiemai, būtina patikrinti ir tvarkyti langų ir durų rėmus, stengtis sumažinti tarpus tarp varčios ir staktos.

Šildymo sezono pradžioje reikia kruopščiai patikrinti, ar radiatoriuose neliko oro. Jį būtina išleisti per tam skirtus ventilius, mat dėl šildymo sistemoje esančio nors ir nedidelio oro kiekio ne visi radiatoriai šils vienodai.

Šildymo radiatorius dengiančios užuolaidos, sofa, stalas ar kitas baldas gali trukdyti efektyviau vartoti šilumą. Tuomet mažiau šilto oro patenka į kambario gilumą, o šilumos nuostoliai per langus padidėja iki 40 procentų. Norint pagerinti oro cirkuliaciją kambaryje, užuolaidų ilgis turėtų būti ne iki grindų, o iki palangės.

Didelę knygų lentyną arba spintą rekomenduojama statyti prie išorinės sienos – taip mažinami šilumos nuostoliai per šią sienos plotą.

Už radiatoriaus esantį sienos plotą papildomai uždengus folija ar specialios izoliacinės medžiagos lakštu, nukreipiančiu šilumą į kambarį, jame taps šilčiau.

„Pagrindinis mano patarimas – nelaukti, kol kažkas kitas imsis iniciatyvos, o šilumos taupymu pirmiausia susirūpinti pačiam. Taupyti galime kiekvienas“, – sako J. Bartaškevičius.

„Litesko“ informacija

Užs. 1964.